

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Haymo||nis Episcopi Hal-||berstatten[sis] Homiliarum,
nunc sexto || maiori [pro] ante hac unquam dili||gentia
excusarum, || Pars ...**

praeter omnes omnium appendices, accesserunt iam recens homiliæ
aliquot piæ, ante hoc tempus excusæ nusquam

Pars Aestivalis

**Haimo <Altissiodorensis>
Haimo <Halberstadensis>**

Coloniae, 1551

VD16 H 222

Vna sabbati Maria Magdalena uenit Ioh. 20

urn:nbn:de:hbz:466:1-39335

70 SABBATO POST

tiner diuinitatis, per quam ubiq; est præsens, ubiq; totus, nec in tempore accedit, uel in tempore recedit, sed semper & qualiter, semper ineffabiliter manet, sicut ei per Psalmistā dicitur: Tu id ē ipse es, &

Psal. 101 anni tui non deficiunt. Cum nero usq; ad consummationē seculi cum apostolis se manere promisit, ostendit usq; ad consummationem seculi non ccessisse futuros electos, cum quibus ipse manere dignetur. Cum enim multo longiora tempora post apostolos futura essent usq; ad consummationem, non putanda est hæc promissio ad solos apostolos pertinere, sed ad omnes electos, qui usq; ad consummationem seculi futuri sunt, iuxta quod alibi ipse ait: Prædicabitur hoc euāgelium omnibus gentibus.

Mat. 24. & tunc ueniet finis.

SABBATO POST PASCHA. Iohannis XX.

In illo tempore: Una sabbati Maria Magdalene uenit mane, cum adhuc tenebræ essent, ad monumentum. Et reliqua.

Si quis huius mulieris præteritas actiones cū presenti lectione conferat, quamū misericordis deus erga conuersos peccatores sit, cognoscet.

Luc. 7. Hæc est enim illa mulier, (qua ut Lucas ait) cum esset in ciuitate peccatrix, ut cognovit quod Iesus accubuit in domo Simonis leprosi, at relit alabasterum unguenti, & stans retro secus pedes dñi, lachrymis coepit rigare pedes eius, & capillis suis tergebat, & osculabatur pedes eius, & unguento ungебat. Hæc est de qua Marcus scribit: Surgens autem Iesus mane prima sabbati, apparuit primo Mariæ

Mar. ult. Magdalena, de qua eiccerat septem demonia. Sed

ia iuxta saluatoris uocem dimissa sunt ei pecca- Luc. 7.
ta multa, quia dilexit multū, in ipso dilectionis fer-
uore usq; ad passionē dñi perseverauit, nec a mor-
tuō potuit separari, quē uiuentē summo dilexerat
amore. Deniq; (ut euangelistæ referunt) mox ut
dñm in monumento positum uidit, emit aromata,
& mane prima sabbati ante lucē (ut præsens euan-
gelij lectione narrat) ad sepulchrum dñi uenit. Et cū
sexus fœmineus timidus esse soleat ad ambulan-
dum in tenebris, nihil ista metuit, quā toto corde
dñm dilexit Erat em̄ in illa perfecta charitas, quæ
foras mittit timorē. ¶ Sed quæritur, quare Iohan-
nes dicat, Maria Magdalena uenit mane cum ad-
huc tenebræ essent, ad monumentum. Marcus uero
dicat eam uenisse ualde mane, orto iā sole. Ad qđ
simpliciter respōdere possumus, quia potuit fieri
ut primum sola ante lucem ad monumentum ue-
nerit, ppter amoris magnitudinē, & postea orto
sole cum duabus eiusdem nominis fœminis iterū ad
monumentum redierit. Non em̄ semel in die, sed
frequenter ad dñj monumentum sanctæ mulieres
uenisse putādæ sunt. Siue certe qđ Iohannes dicit,
uenisse eam cum adhuc tenebræ essent, ad monu-
mentum, & Marcus orto iam sole, unus partes oriē-
tis, alter occidentis describit. Quotidie em̄ oculi
cernimus, quia cum sol cōcauas terrarū partes
relinquens, primo crepusculo terris lucē reddere
incipit, ita sit lux in oriente, ut tenebræ non desint
in occidente. Et qđ ait Iohannes, cum adhuc tene-
bræ essent, partes occidētis attēdit: qđ uero Marcus
dicit, orto iam sole, partes orientis considerauit.
¶ Spiritualiter uero tenebræ in corde mulieris erār̄,
cū ad domini uenit monumentū: qđ resurrēctiōis

E iii

ejus ignara uiuentē inter mortuos regrebat. Tūc autem in eius mentes oī ortus est, qñ eum non solum resurrexisse uidit, sed etiam credidit.

Et uidit lapidē sublatum a monumento.

Mat. 28. Qualiter tūc qñ reuolutio huius lapidis facta

fit. Mattheus manifestius describit, dicens: Angelus quippe dñi descendit de celo, & accedens reuoluit lapidem, & sedebat super eum. Vbi non putandum est, qđ dominū in resurrectione angelus iuuerit, sed ad hoc lapidem reuoluit, ut eius resurrectionē factam hominibus demonstraret. Sed mulier post quam lapidē a monumento sublatum uidit, qđ dñm nondam resurrexisse credebat, furatum credidit, atq; festina, quod uidit, discipulis nūc iauit.

Can. 3. Hec est ueraciter, que in Canticis canticorum uoce ecclæsæ dicit: In lectulo meo per noctem quæsui quieti diligit anima mea: quæsui illum, & nō inueni. Surgam & circuibo ciuitatē, quærens quæ diligit anima mea, inuenient me uigiles qui custodiunt ciuitatē. Num quem diligit anima mea, uidistis? Ei factum est dum pertransisset illos, inueni quem diligit anima mea. Tenet illum, nec dimittam, donec introducam in domum patris mei & in cubiculum genitricis meæ. Vnde & subditur:

Cucurrit ergo, & uenit ad Simonē Petru, & ad alium discipulum quem amabat Iesus, & dicit eis: Tulerunt dominum meum de monumento, & nescimus ubi posuerūt eū.

Quod cum audissent, illi præ cæteris cucurrent, qui præ cæteris amauerunt, Petrus & Iohannes, cuius est hoc euāgelium. Vnde & bene dicitur:

Exiit ergo Petrus & ille alias discipulus,

& uenerunt ad monumentum. Currebant autem duo simul, & ille alius discipulus præcucurrit citius Petro, & uenit primus ad monumentum. Et cū se inclinasset, uidit posita lintermina, non tñ introiuit. Venit ergo Simon Petrus sequens eum, & intrauit in monumentū. Et uidit lintermina posita, & sudarium quod fuerat super caput eius, nō cū linterminibus positum, sed separatis inuolutum in unum locum.

Cursus autē iste discipulorum a mysterio na-
cius non est putandus. Non em̄ se Iohannes prio-
rem uenisse & nō intrasse dixisset, si in ipsa sua tre-
pidatiōe mysteriū deesse sensisset. Per duos ergo
discipulos spiritualiter duo ordines populi præfign-
rantur, Iudeor. s. & gentium. Per Petrum autē se mo-
rem, significatur gētilis populus: per iuniorēm ue-
ro Iohannem, synagoga Iudeorum. Prior ergo
Iohannes cūcurrit, sed in monumentum nō intra-
uit: quia in cognitiōe dei & notitia legis prior sy-
nagogafuit, sed ad fidem intrare renuit. Venit autē
Simon Petrus sequens eum, & intrauit: quia genti-
lis populus post dñi incarnationem cōueritus, tar-
dius quidē uenit, sed prius ad fidem intrauit, iuxta
illud qd ait in euangelio dñs: Erunt primi nouis-
simi, & uonisimimi primi. [Et uidit lintermina po-
sta, & sudarium quod fuerat super caput eius, nō
cum linterminibus positum, sed separatis inuolu-
tum in unum locum.] Quid per lintermina, nisi
bonae actiones significatur? Lintem nang, quod
cum labore texitur, sed cū decore induitur, bono

Mat. 19.
& 20.

E v

rum aetates significat: que cum studio p̄i laboris perficiuntur, sed cum decoro animę induuntur, de quibus ecclesiae uoce p̄ prophetā dicitur: Vito ego

Esa. 19:

dicit dñs, q̄a omnibus his uelut ornameento uestieris. Per sudarium uero, cū quo sudor laborantis tergi soler, unde & nomē accepit, labor dñsicē passionis exprimitur. Vnde & ipse p̄ Prophetam: La-

Psal. 62:

boraui clamās, raucae facte sunt fauces meę. ¶ Ali-

a.Cor. 11:

ter: Per sudarium qđ super caput eius posuit in sue

Cor. 11:

rat, ei⁹ diuinitas intelligi potest. Caput namq̄ Chri-

sti (ait Apostolus) deus est. Q uod separati inue-

nitur, q̄a creator om̄em creaturā excellit. Nō ergo

cū linteaminibus, sed separatim in unū locū sudari

uui capit is dñi inuenitur: q̄a dñi passio longe a no-

stra passione dissimilis fuit. qm̄ quod nos cum pec-

caro uix portamus, ille sine peccato ptulit: & nos

quidem pro nobis ipsiis tribulationē patimur, ille

autem pro nobis, & non pro se passus est. Bene au-

tem inuolutum inueniri dicitur. Linēū quod in-

uoluitur, eius nec initium nec finis uidetur. Et quia

hic qui passus est in humanitate, nec initium nec fi-

nem habet in diuinitate, recte sudarium, capit is ei-

us inuolutum inuenitur. Recte etiā in uno loco in-

ueniri dicitur q̄a in scissura mentis dñs nō est, sed

in illorū cordib⁹ habitat, qui puro corde unitatē

retinet. Vnus em̄ dñs, unitatem diligit. Vnū ergo

diuidi nō potest, quia ubi diuisio est, Christus inha-

bitare nō ualeat: qm̄ ipse est, q̄ facit inhabitare una

Psal. 67:

nimes in domo Vnde & de primitiua ecclesia di-

Actu. 4:

citur: Multitudinis credētium erat cor unū, & rel,

Tūc ergo introiuit & ille discipulus, qui ue-

nerat primus ad monumētum. ¶ Postquam intra-

uit Petrus, intravit & Iohāne, q̄ pri⁹ uenerat: quia

Sicut Apostolus ait, Cum plenitudo gentium in-
troicerit, tunc omnis Israel saluus fieri. Et nō prius
qd spirale est, sed qd animale, deinde qd spiritale.

t. Cor. 15.

Et uidit & credidit.

Quid putandum est uidisse vel credidisse? Nun
quid quod dominus resurrexit a mortuis? Non
Sed uidit linteamina posita, & credidit (sicut muli
er dixerat) dominum suratum de monumento.
Nam si eius resurrectionem credidisset, nequaquam
euangelista subiungeret:

Nondum enim sciebant scripturas, quia
oporteret eum a mortuis resurgere.

In quo loco quarta utilitas sit in intellectu scri-
pturarum demonstratur, qm̄ apostoli ideo dicun-
tur dñi resurrectionem ignorare, quia scripturas
nondum intelligebant, scilicet qd eo reuelante, a
quo procedit omnis sapientia, eas spiritualiter non
dum intelligere didicerant: nondum enim audie-
rant, Quia sic icriptum est in lege & psalmis & p-
phetis de me, &c. usq; in remissionem peccatorū. **Luc. 24.**
Si autem apostoli ideo nō credebant resurrexis-
se dominum, quia non sciebant scripturas, cesseret
eorum dementia, qui præclara discere uolunt, &
alios discere uolentes reprehendunt: solumq; in
alijs inuidēt, qd aut agere nō possunt, aut nolunt.

IN OCTAVA PA

schœ. I. Iohannis I.

Charissimi, Omne quod natū est ex deo,
uincit mundum: & hæc est uictoria quæ uin-
cit mundum, fides nostra. Quis est autem